

Leo Trotskij

Klassförhållandena i den kinesiska revolutionen

April 1927¹

Nummer 11 av *Kommunistitjeskij Internatsional* [Kommunistiska Internationalen] (18 mars 1927) hade som ledare en artikel som handlade om det kinesiska kommunistpartiets femte kongress och Guomindang. Artikeln är på alla sätt ett exemplöst hån mot den marxistiska teorins och bolsjevikiska politikens grunder. Den kan inte karakteriseras på annat sätt än som ett uttryck för värsta sortens högermensjevism i frågor som rör revolutionen.

Artikeln utgår från påståendet att ”för närvarande är problemens problem under den kinesiska revolutionen Guomindangs ställning, den vidare utvecklingen av Guomindang som ett parti i ledningen för den sydkinesiska staten” (s 4). Problemens problem är således inte att uppväcka och ena miljontals arbetare under fackföreningarnas och kommunistpartiets ledning, inte heller att dra in fattiga bönder och hantverkare i rörelsens huvudfåra, inte heller att fördjupa kommunistpartiets kamp för att vinna över proletariatet, inte heller proletariatets kamp för att vinna inflytande över de många miljonerna medellösa – nej, ”problemens problem” (!) är Guomindangs ställning, dvs en partiorganisation som enligt officiella siffror har c:a 300.000 medlemmar – studenter, intellektuella, liberala handelsmän i allmänhet och delvis bönder och arbetare.

”För ett politiskt parti”, säger artikeln, ”är 300.000 medlemmar ett ganska stort antal”. En usel parlamentarisk bedömning! Om dessa 300.000 hade haft sitt ursprung i erfarenheter av tidigare klasskamp, och erfarenheter av att leda proletära strejker och bonderörelser, då skulle naturligtvis t o m ett ännu mindre antal medlemmar framgångsrikt ha kunnat ställa sig i ledningen för revolutionen under dess nya och bredare massetapp. Men dessa 300.000 representerar till huvuddelen resultatet av individuell rekrytering i toppen. Vi har här att göra med en sammanslutning av national-liberaler eller kadeter med högersocialistrevolutionärer, och med en tillsats av unga kommunister som under den period då de genomgår sin politiska skolning tvingas underkasta sig disciplinen och t o m ideologin hos en borgerligt-nationalistisk organisation.

”Guomindangs utveckling”, fortsätter artikeln, ”uppvisar oroväckande (!) symtom med utgångspunkt från den kinesiska revolutionens intressen” (s. 4). Och vilken karaktär har dessa ”oroväckande” symtom? Uppenbarligen är det att makten är i händerna på Guomindang centrum, och detta ”centrum har under den senare tiden för det mesta definitivt lutat åt höger”. Det bör noteras att alla politiska definitioner i artikeln är av formell, parlamentarisk och ceremoniell karaktär, tömda på allt klassinnehåll. Vad är meningen med detta lutande åt höger? Vilket slags Guomindang-”centrum” är det fråga om? Det består av den småborgerliga intelligentsans toppar, funktionärer på mellannivå osv. Liksom alla småborgare är detta centrum oförmöget att föra en självständig politik, i synnerhet under en period då miljontals arbetare och bönder har trätt in på scenen. Detta småborgerliga centrum kan bli en bundsförvant till proletariatet endast på villkor att proletariatet bedriver en självständig politik. Men det kan inte ens bli tal om en sådan politik i Kina i frånvaron av ett oberoende klassparti där.

Kommunister går inte bara ”med i” Guomindang, utan de underkastar sig dess disciplin och förpliktigar sig t o m att inte kritisera Sun Yat-senismen. Under dessa omständigheter kan det småborgerliga intellektuella centrat bara svansa efter den nationalistiskt-liberala bourgeoisin, som med osynliga band är knuten till kompradorbourgeoisin, dvs den öppet imperialistiska bourgeoisin, och allteftersom masskampen skärps kommer det öppet övergå till dess sida.

¹ Denna artikel var avsedd för publicering men stoppades på Stalins order

Guomindang är således en partiapparat som är avpassad för att medelst ett intellektuellt toppcentrum politiskt underordna massrörelsen fullblodshögern, dvs en omiskännligt borgerlig ledning, som under dessa förhållanden ofelbart råder över nationalistregeringen och kommer att fortsätta att göra det. Artikeln nämner det faktum att ”vänstern” dominerar konferenser, kongresser och Guomindangs exekutivkommitté, men att denna trösterika omständighet ”inte avspeglas i den nationalistiska regeringens sammansättning och politik”. Så häpnadsväckande! Men trots allt existerar vänstersmåbourgeoisin bara för att uppvisa sin radikalism i artiklar, samt vid konferenser och banketter, samtidigt som den överlämnar makten till mellan- och storbourgeoisin.

De ”oroväckande” symtomen i Guomindang består således i att Guomindang inte personifierar den rena tanken på en nationell befrielserevolution, som artikelförfattaren sög ut ur sin tumme, utan återspeglar snarare den kinesiska revolutionens klassmekanik. Författaren finner det ”oroväckande” att det kinesiska folkets historia utspelas i form av klasskamp, och bevisar därmed att den inte utgör något undantag i mänsklighetens historia. Artikeln informerar oss vidare om att ”Guomindang och nationalistregeringen är allvarligt bekymrade [ett anmärkningsvärt uttryck!] över arbetarrörelsens tillväxt”. Vad betyder det? Det betyder enbart att den intellektuella småbourgeoisin har blivit skrämmd av borgarklassens rädsla för de arbetande massornas uppvaknande. Allteftersom revolutionen breddar och fördjupar sin bas, radikaliserar sina metoder och skärper sina paroller, så kommer grupper och skikt av ägare och intellektuella borgare som är knutna till dem att oundvikligen avsplittras från den vid toppen.

En del av den nationella regeringen är med blodsband knuten till bourgeoisin, och en annan del, som är rädd för att bryta med den, blir ”bekymrad” över arbetarrörelsens tillväxt och försöker tämja den. Med detta grannliga uttryck, ”bekymrad”, liksom tidigare med orden ”oroväckande symptom”, refererar artikeln till de skärpta klassförhållandena, och till den nationalistiskt-liberala bourgeoisins försök att lägga en gramma på proletariatet genom att använda Guomindang som verktyg och via denna utfärda direktiv till den nationalistiska regeringen. När och var har vi någonsin värderat klassförhållandena på samma sätt som i ledaren i *Kommunisttjieskij Internatsional*? Varifrån kommer dessa idéer? Vilken är deras källa?

Vilka metoder föreslår artikeln för att övervinna dessa ”oroväckande symptom”? När det gäller dessa frågor polemiserar artikeln mot det kinesiska kommunistpartiets juniplenium (1926), som antog ståndpunkten att det var nödvändigt för kommunistpartiet att sluta ett block med Guomindang som oberoende organisation. Artikeln avvisar denna idé. Den avvisar också förslaget att organisera en vänsterfraktion inom Guomindang som en allierad till det kommunistiska partiet. Nej, uppgiften består i – förkunnar den – att ”säkerställa en fast vänsterinriktning för hela Guomindang”. Problemet är enkelt att lösa. Det som behövs under den nya utvecklingsfasen, då arbetarna strejkar mot kapitalisterna, när bönderna, i strid mot den nationalistiska regeringen, försöker driva ut godsägarna – det som behövs i detta nya skede är att säkerställa ”en fast vänsterinriktning” i Guomindang, som representerar föreningen av en del av bourgeoisin som drabbas av strejker, en del av den jordägande intelligentian som drabbas av landsbygdsrörelsen, städernas småborgerliga intellektuella som är rädda för att ”driva över” bourgeoisin till reaktionens sida, och slutligen kommunistpartiet som är bundet till händer och fötter. Det är detta Guomindang som måste förvärva ”en fast vänsterinriktning”.

Ingen vet vilken *klasslinje* som denna ”fasta vänsterinriktning” måste uttrycka. Och hur ska den åstadkommas? Mycket enkelt: Det är nödvändigt ”att mätta det [Guomindang] med revolutionära arbetare och bönder” (s. 6). Mätta Guomindang med arbetare och bönder? Men hela problemet är att arbetarna och bönderna, som är obekanta med den rena idén om en nationell revolution, försöker utnyttja revolutionen för att ”mätta” sig själva lite innan de

mättar Guomindang med sig själva. Därför är de inbegripna i strejker och jordbruksuppror. Men dessa obehagliga yttringar av klassmekanik hindrar Guomindang att förvärva en ”fast vänsterinriktning”. När man uppmanar en strejkande arbetare att ansluta sig till Guomindang invänder han: Varför ska jag gå med i ett parti som krossar strejker via den regering som det har utsett? Den fyndige artikelförfattaren skulle antagligen svara honom: Genom att gå med i ett gemensamt parti med bourgeoisin, kommer du att kunna driva det åt vänster, du kommer att eliminera ”oroväckande symtom” och skingra dess orosmoln. På detta kommer Shanghai-strejkaren att svara att arbetarna kan utöva påtryckningar på regeringen och uppnå förändringar av densamma, inte genom individuell press på borgarklassen inom ramen för ett gemensamt parti, utan genom ett oberoende klassparti. För övrigt kan det mycket väl vara så att Shanghai-strejkaren, som redan har gett bevis på avancerad mognad, inte ens skulle fortsätta att diskutera vidare, utan rycka på axlarna och överge sin samtalspartner såsom varande hopplös.

Artikeln fortsätter med att citera en av de ledande kommunister som vid partikonferensen i december 1926 påstod att Guomindang var dött och ruttnande och att kommunisterna inte har någon anledning att hänga fast vid ett stinkande lik. I detta sammanhang säger artikeln: ”Denna kamrat hade självklart (!) i åtanke att den nationalistiska regeringen och särskilt regeringsorgan i provinserna nyligen vid ett antal tillfällen gått emot utvecklingen av arbetarnas och böndernas revolutionära kamp.”(s. 7).

Artikelförfattarens insikter är verkligen häpnadsväckande. När en kinesisk kommunist säger att de borgerligt-nationalistiska topparna är döda vad revolutionen beträffar, så har han ”uppenbarligen” i åtanke det faktum att den nationalistiska regeringen har skjutit strejkande i liten skala. ”Uppenbarligen”! Naturligtvis gör sig ”alarmerande symtom” gällande, men ”denna fara kan undvikas om vi inte ser på Guomindang som ett stinkande lik” (s. 7). Det förefaller som det hela beror på hur man ser på Guomindang. Klasser och deras partier beror på hur vi ser på dem. Guomindang är inget lik, det är bara sjukt. Av vad? Av brist på blod från revolutionära arbetare och bönder. Det kommunistiska partiet måste ”hjälpa till att öka tillströmningen av detta blod”, etc. Kort sagt, det som behövs är att utföra något som blivit populärt på senare tid, nämligen en blodtransfusion och då inte bara på en enskild individ utan på en hel klass. Men det väsentliga i sammanhanget är att borgerligheten har börjat blodtransfusion på sitt eget sätt, genom att skjuta, eller hjälpa till att skjuta, eller blunda för när strejkande och revolutionära bönder skjuts. Kort sagt, samtidigt som vi följer detta fantastiska recept stöter vi på en och samma svårighet, nämligen klasskampen.

Kontentan av hela artikeln är dess önskan att få den kinesiska revolutionen att ta en omväg runt klasskampen, genom att ta en ekonomisk, rationell och ändamålsenlig väg. Kort sagt genom att använda mensjevnikernas metod, och detta i en period då de genomgår sin största tillbakagång. Och denna artikel står att läsa i den Kommunistiska internationalens teoretiska organ, det Komintern som bildades på grundval av en oförsonlig brytning med Andra internationalen!

Artikeln klandrar de kinesiska kommunisterna för att de inte deltar i den nationalistiska regeringen och dess lokala organ. De skulle kunna pressa regeringen åt vänster inifrån, förebygga bedrägliga åtgärder mot massorna, etc. etc. Hela det förgångnas erfarenheter, och framför allt den ryska revolutionens erfarenheter, har skrotats. Ledningen för revolutionen överlämnas helt och hållet till Guomindang, ansvaret för våldet mot arbetarna måste kommunisterna ta på sig. Bundna till händer och fötter inom Guomindang är kommunisterna ur stånd att erbjuda de mångmiljonhövdade massorna en oberoende linje i utrikes- och inrikespolitiken. Men arbetarna har all rätt att anklaga kommunisterna, särskilt om de deltar i den nationalistiska regeringen, för delaktighet i den nationalistiska bourgeoisins alla antiproletära och antifolkliga handlingar. Hela erfarenheten av vår revolution har skrotats.

Om kommunisterna – trots den massomfattande arbetarrörelsen och trots den kraftiga tillväxten av fackföreningarna och den revolutionära jordbruksrörelsen i byarna, är tvungna att som hittills utgöra en underordnad del av ett borgerligt parti och ingå som ett maktlöst bihang i en nationell regering som bildas av detta borgerliga parti, då måste det sägas rent ut att tiden ännu inte mogen för att bilda ett Kinas kommunistiska parti. För det är mycket bättre att inte bygga ett kommunistparti alls än att kompromettera det under den revolutionära epoken, dvs just då banden mellan partiet och de arbetande massorna förseglas med blod, och när det skapas stora traditioner som utövar sitt inflytande under årtionden.

När artikeln för fram ett skimrande program som är genomsyrat av högermensjevismens anda under dess nedgångsperiod, försöker den i blygsam modern anda bättra på det genom att trösta Kina med det faktum att landet äger objektiva förutsättningar för att ”hoppa över det kapitalistiska utvecklingsstadiet”. Inte ett ord sägs i sammanhanget om att det anti-kapitalistiska perspektivet på Kinas utveckling ovillkorligen och direkt är beroende av den proletära världsrevolutionens allmänna förlopp. Endast proletariatet i de mest utvecklade kapitalistiska länderna – med organiserad hjälp från det kinesiska proletariatet – kommer att kunna dra med sig den 400 miljonhövdade atomiserade, utarmade, underutvecklade bondeekonomin, och genom en rad mellanliggande stadier leda den till socialismen, på grundval av ett världsomfattande varuutbyte och direkt tekniskt och organisatoriskt bistånd utifrån. Att tro att Kina, utan och innan proletariatets seger i de mest avancerade kapitalistiska länderna, av egna krafter kan ”hoppa över det kapitalistiska utvecklingskedet” är att trampa marxismens ABC under fötterna. Detta bekymrar inte vår författare. Han lovar helt enkelt Kina en icke-kapitalistisk väg – naturligtvis som gottgörelse för de skador som landet har fått utstå, och även för den proletära rörelsens beroende karaktär, och särskilt det kinesiska kommunistpartiets förnedrade, undanskuffade ställning.

Hur kan och bör frågan om de kapitalistiska och socialistiska utvecklingsvägarna för Kina ställas i verkligheten?

Framför allt måste man klargöra för det kinesiska proletariatets förtrupp att Kina inte har några som helst ekonomiska förutsättningar för en *oberoende* övergång till socialismen, att den revolution som nu utvecklas under Guomindangs ledning är en borgerligt-nationell revolution, som, även i händelse av fullständig seger, bara kan resultera i en fortsatt utveckling av produktivkrafterna på kapitalistisk grundval. Men det är också nödvändigt att inte mindre kraftfullt utveckla den andra sidan av frågan för det kinesiska proletariatet: Den försenade borgerligt-nationella revolutionen utspelas i Kina under förhållanden av kapitalismens imperialistiska förfall. Såsom den ryska erfarenheten redan har visat – i motsats till exempelvis den engelska – utvecklas inte politiken alls i paritet med ekonomin. Kinas fortsatta utveckling måste ses i ett internationellt perspektiv. Trots den kinesiska ekonomins efterblivenhet, och delvis just på grund av denna efterblivenhet, kan den kinesiska revolutionen föra en allians av arbetare och bönder, under ledning av proletariatet, till den politiska makten. Denna regim kommer att bli Kinas politiska länk till världsrevolutionen.

Under övergångsperioden kommer den kinesiska revolutionen att ha en verkligt demokratisk, arbetar- och bondekaraktär. I det ekonomiska livet kommer varu-kapitalistiska förhållanden oundvikligen att dominera. Den politiska regimen kommer främst att inriktas på att se till att massorna får så stor andel som möjligt av frukterna av produktivkrafternas utveckling liksom statens resurser för politiska och kulturella ändamål. Den fortsatta utvecklingen av detta perspektiv – möjligheten av att den demokratiska revolutionen växer över i en socialistisk revolution – beror helt och uteslutande på världsrevolutionens utveckling, och på Sovjetunionens ekonomiska och politiska framgångar, som en integrerad del av denna världsrevolution. Om den kinesiska revolutionen skulle segra under sitt nuvarande borgerligt nationalistiska ledarskap, skulle den mycket snabbt gå till höger, visa sina goda avsikter för de

kapitalistiska länderna, snart få erkännande från deras sida, erbjuda dem eftergifter på nya grundvalar, få lån, kort sagt inträda i de kapitalistiska staternas system som en mindre förödmjukad, mindre kolonial, men ändå djupt beroende enhet. Dessutom skulle den kinesiska republiken i förhållande till Sovjetunionen *i bästa fall* inta samma ställning som den nuvarande turkiska republiken.

Det går bara att öppna en *annan* utvecklingsväg om proletariatet spelar den ledande rollen i den nationellt demokratiska revolutionen. Men den första och mest grundläggande förutsättningen för detta är att kommunistpartiet är fullständigt oberoende och för en öppen kamp, med flygande fanor, för att vinna ledningen över arbetarklassen och under revolutionen. Om detta misslyckas har allt tal om icke-kapitalistiska utvecklingsvägar enbart funktionen att skyla över den högermensjevikiska politiken med vänstersocialistrevolutionär fraseologi från den [ryska] förrevolutionära perioden – den mest motbjudande av alla tänkbara kombinationer. Ett program som medverkar till att ”tillföra arbetarnas och böndernas blod till Guomindang” (vilken tarvlig fraseologi!) ger ingenting och betyder ingenting. Det finns också olika slag av arbetarnas och böndernas blod. Det blod som just nu utgjuts av arbetare i Kina är inte blod som utgjuts för klassmedvetna uppgifter. De arbetare som går med i Guomindang blir anhängare av Guomindang, dvs den proletära råvaran kommer att omstöpas i den småborgerliga Sun Yat-senistiska gjutformen. För att hindra detta måste arbetarna få sin skolning i ett kommunistiskt parti. Och för detta måste det kommunistiska partiet vara helt fritt från *alla yttre* begränsningar när det gäller att leda arbetarna i deras kamp och att ställa leninismen mot Sun Yat-senismen.

Men det kanske är så att artikelförfattaren, på ett gammalt och sant Martynov-mässigt vis, föreställer sig följande perspektiv: Först fullbordar den nationella bourgeoisin den nationellt-borgerliga revolutionen via Guomindang som, med hjälp av kinesiska mensjevikerna, är genomsyrat av arbetarnas och böndernas blod. Och efter detta så att säga mensjevikiska stadium av den nationella revolutionen kommer turen till det bolsjevikiska stadiet: det kommunistiska partiet lämnar Guomindang, proletariatet bryter med bourgeoisin och vinner över bönderna till sin sida och leder landet till en ”arbetarnas och böndernas demokratiska diktatur”. Det är mycket troligt att författaren låter sig vägledas av en uppfattning som är ett resultat av han har misslyckats att smälta den uppdelning mellan mensjevikier och bolsjevikier som skedde under 1905-perioden. Men ett sådant perspektiv måste betecknas som pedantiskt nonsens.

Det går inte att genomföra den nationella demokratiska revolutionen två gånger: först i borgerlig och sedan i proletär tappning. Om vi skulle hindra det proletära avantgardet från att i tid bryta med bourgeoisin och utnyttja den revolutionära situationen för att under den hårda kampen för massorna bevisa sin energiska och orubbliga lojalitet med de arbetandes sak, och om vi skulle uppnå detta genom att ytterligare förslava kommunistpartiet under Guomindang, då skulle givetvis ändå den tid förr eller senare komma då den proletära förtruppen måste bryta med bourgeoisin, men då med all sannolikhet inte under kommunismens fana, och kanske skulle den då ta avstånd från politik helt och hållet. Den europeiska arbetarrörelsens förflutna skulle utrusta de revolutionära proletärerna i Kina med en motsvarande ideologi i form av syndikalism, anarkism etc. Under dessa förhållanden skulle den kinesiska nationalistiskt-demokratiska staten mycket enkelt kunna bli fascistisk eller halvfascistisk.

Vi har sett detta i fallet Polen. Var det så länge sedan som Pilsudski var en av ledarna för den småborgerliga revolutionära organisationen, det polska socialistpartiet? Var det så länge sedan han satt i Peter Pauls-fästningen? Hela hans bakgrund gav honom inflytande och auktoritet bland småborgerliga kretsar och i armén, och han använde denna prestige för att göra en fascistisk kupp som var riktad helt mot proletariatet. Finns det någon som skulle vilja förneka att man kan finna Pilsudski-typer i Guomindangs stab? Sådana finns. Kandidater kan redan

utes. Om den polske Piłsudski behövde tre decennier för att fullborda sin utveckling, då kommer den kinesiska Piłsudski att behöva betydligt kortare tid för att fullborda övergången från den nationella revolutionen till den nationella fascismen. Vi lever i den imperialistiska epoken, när utvecklingstempot blir allt snabbare, när omvälvningar följer på omvälvningar, och varje land lär sig av erfarenheterna från ett annat. Att fortsätta politiken med ett beroende kommunistparti som förser Guomindang med arbetare innebär att det skapas förutsättningar för att mycket framgångsrikt och segerrikt inrätta en fascistisk diktatur i Kina vid den inte alltför avlägsna tidpunkt då proletariatet, trots allt, måste lämna Guomindang.

Inte ens under sin revolutionära ”blomnings”-period försökte mensjevismen utgöra ett proletariatets klassparti som ställer sig uppgiften att ta itu med de all-nationella och sedan världens uppgifter (bolsjevismen), utan den var en övervakare av den nationella utvecklingen, där proletariatets parti redan från början tilldelades en underordnad roll (samarbeta, utöva påtryckningar, åstadkomma blodtransfusion, osv). Men att sträva efter att sådan pseudo-marxistisk övervakning av historien har alltid i handling visat sig vara pedantisk idioti. Mensjevikerna visade detta fullständigt så långt tillbaka som 1905. Kautsky gjorde detsamma något senare men inte mindre definitivt.

En nationell revolution i betydelsen av kamp mot nationellt beroende uppnås genom klassmekanismer. De kinesiska militaristerna representerar en klassorganisation. Kompradorbourgeoisin representerar den kinesiska bourgeoisins mest ”mogna” del som inte vill ha ett kinesiskt februari, av fruktan för att det skulle kunna leda till ett kinesiskt oktober eller ett semi-oktober. Den del av den kinesiska borgarklassen som fortfarande deltar i Guomindang, utgör där en intern broms och en hjälpavdelning till kompradorbourgeoisin och de utländska imperialisterna. Den kommer i morgon att försöka stödja sig på bombardemanget av Nanjing för att utöva påtryckningar på de revolutionära massorna och framför allt för att tämja proletariatet.¹ De kommer att lyckas med detta om inte proletariatet dagligen förmår motverka dem med ett välriktat klassmotstånd. Detta är omöjligt så länge det kommunistiska partiet förblir underordnat Guomindang, som leds av kompradorbourgeoisins och de utländska imperialisternas hjälpavdelning. Det är verkligen pinsamt att behöva förklara detta år 1927, och dubbelt så pinsamt att behöva återropa dessa idéer mot en ledarartikel i Kominterns organ!

Samtidigt som den kinesiska revolutionen sprids geografiskt fördjupas den socialt. Shanghai och Hankou – de två viktigaste industriella centra som tillsammans omfattar ungefär tre kvarts miljoner arbetare – befinner sig i den nationalistiska regeringens händer. Nanjing utsattes för bombardemang av imperialisterna. Kampen övergick omedelbart till ett högre stadium. Med erövringen av Hankou och Shanghai har revolutionen kommit att omfatta de mest utvecklade klassmotsättningarna i Kina. Det duger inte längre att utforma politiken utifrån söderns bönder som arbetar hantverksmässigt och idkar småhandel. Det är nödvändigt att orientera sig efter antingen proletariatet eller bourgeoisien.

Proletariatet måste inrikta sig på de många miljonerna vanliga människor i kampen mot bourgeoisien. Detta å ena sidan. Och å den andra visar imperialisterna med sin Nanjing-slakt att de inte är på skämthumör. Hoppas de på detta sätt terrorisera kinesiska arbetarna eller få stopp på agrarrörelsen? Knappast. I varje fall är det inte deras omedelbara mål. De vill framför allt tvinga de borgerliga höjdarna i den nationalistiska rörelsen att förstå att det är dags för dem att bryta med gräsrötterna om de inte vill bli tuktade av världsimperialismens kanoner. Bombardemanget av Nanjing är propaganda för kompradorismens idéer, dvs att det är hälso-

¹ Guomindang-trupper ockuperade Nanjing 24 mars 1927. Brittiska och amerikanska kanonbåtar som låg för ankar i Changjiang-floden (Yangtze-floden) besköt staden som vedergällning och dödade 12 och skadade 19 kinesiska civila.

samt att knyta band med världskapitalismen som är mäktig, enad och beväpnad, något som kan ge inte bara vinster utan även väpnat understöd mot de egna arbetarna och bönderna.

Det är ansvarslost att påstå att bombardemanget av Nanjing kommer att leda till att hela den kinesiska nationen sluter sig samman som en man, etc. Sådana predikningar passar medelklass-demokrater. Revolutionen har stigit till en ny nivå och lett till en mer djupgående skiktning inom det nationalistiska lägret. Dess uppsplittring i en revolutionär och en reformistisk-kompradorbaserad flygel följer med järnhård nödvändighet ur situationen som helhet. Efter den första vågen av "allomfattande" indignation kommer de brittiska kanonerna endast att påskynda denna process. Att hädanefter driva arbetarna och bönderna in i borgarklassens politiska läger och hålla kvar kommunistpartiet som gisslan i Guomintang är objektivt liktydigt med att bedriva en förräderiets politik.

Bör företrädarna för kommunistpartiet delta i den nationalistiska regeringen? De måste utan tvekan gå med i en regering som skulle motsvara den nya fasen av revolutionen, en revolutionär arbetare- och bonderegering. I den nuvarande nationalistiska regeringen: under inga villkor. Men innan man ställer frågan om kommunistisk representation i en revolutionär makt, måste man beakta frågan om kommunistpartiet självt. Sedan revolutionen erövrat Shanghai, så har de tidigare politiska relationerna redan blivit fullständigt oacceptabla. Det är nödvändigt att utan förbehåll godkänna resolutionen från det kinesiska kommunistpartiets centralkommittés juniplenium, vilken kräver att partiet lämnar Guomintang och ingår ett block med denna organisation genom dess vänsterflygel.

Att förneka behovet av att organisera en vänsterfraktion i Guomintang och i stället rekommendera att Guomintang som helhet ska fås att anta en vänsterlinje, som ledarartikeln i *Kommunistitjeskij Internatsional* gör, är bara att sysselsätta sig med pladder. Hur kan en politisk organisation ges en vänsterlinje om inte genom att inom densamma samla de som är anhängare av denna inriktning och mobilisera dem mot deras motståndare? Guomintang kommer naturligtvis att invända mot detta. Det är mycket möjligt att de kommer att börja citera resolutionen om fraktionsförbud som antogs vid vår tionde partikongress. Vi har redan sett en maskerad av detta slag när det gäller frågan om enpartidiktatur. Den yttersta högern i Guomintang insisterar på denna ovillkorliga nödvändighet, med hänvisning till SUKP som exempel. På samma sätt kommer de att hävda att partiet som verkställer den revolutionära diktaturen inte kan tolerera fraktioner i sin mitt. Men detta betyder enbart att högerflygeln i det nationalistiska lägret, som tillskansade sig makten genom Guomintang, på detta sätt vill förbjuda ett oberoende arbetarparti och beröva de radikala delarna av småbourgeoisin varje möjlighet att inom partiet kunna få ett verkligt inflytande på dess ledning. I alla dessa frågor tillmötesgår författaren till artikeln som vi analyserade ovan fullständigt den borgerliga flygeln i Guomintang.

Vi måste inse att den kinesiska bourgeoisin fortfarande försöker ikläda sig den ryska revolutionens auktoritet och att den i synnerhet kopierar formerna för det kinesiska proletariats framtida diktatur i syfte att stärka sin egen diktatur över proletariats. Därför är det av yttersta vikt att i dag inte tillåta att man rör ihop begreppen när det gäller att slå fast vilket stadium den kinesiska revolutionen genomgår. Det handlar inte om en socialistisk, utan en borgerligt-demokratisk revolution. Och i den senare är det en fråga om en kamp mellan två metoder: borgerligt-klassamarbetande mot arbetare-bonde. Det är i dag enbart möjligt att spekulera i hur och på vilka villkor som den nationella demokratiska revolutionen kan övergå i den socialistiska revolutionen, om det kommer att ske med eller utan ett avbrott, och om ett sådant avbrott blir långvarigt eller kort. Den fortsatta händelseutvecklingen kommer att klargöra detta. Men att fördunkla frågan om denna revolutions borgerliga karaktär med allmänna betraktelser om en icke-kapitalistisk utveckling är att förvirra kommunistpartiet och avvärja proletariats. Låt oss hoppas att vi slipper uppleva att Internationals centrala kontroll-

kommission ställer de kinesiska kommunisterna till svars för att de har försökt bygga en vänsterfraktion inom Guomindang.

Utifrån proletariats klassintressen – och vi tar dessa som vårt kriterium – är det den borgerliga revolutionens uppgift att säkerställa maximal frihet för arbetarna i deras kamp mot bourgeoisien. Ur denna synvinkel är Guomindang-ledarnas filosofi i fråga om ett enda centralt parti som tillåter vare sig andra partier eller fraktioner inom sig en filosofi som är fientlig mot proletariatet, en kontrarevolutionär filosofi som lägger den ideologiska grunden för en kinesisk fascism i framtiden. Det är absurt att påstå att de kinesiska kommunisternas utträde ur Guomindang skulle innebära att samarbetet avbryts. Det innebär ett slut, inte på samarbetet, utan på träldomen. Politiskt samarbete förutsätter jämlikhet mellan parterna och en överenskommelse dem emellan. Det är inte fallet i Kina. Proletariatet har inte ingått någon överenskommelse med småbourgeoisin, utan har snarare underkastat sig dess ledarskap i beslöjad form, med ett organisatoriskt sigill på denna underkastelse. I sin nuvarande form förkroppsligar Guomindang ett ”ojämnliskt fördrag” mellan bourgeoisin och proletariatet. Om den kinesiska revolutionen som helhet kräver att de ojämlika fördragen med de imperialistiska makterna upphävs, då måste det kinesiska proletariatet avveckla det ojämlika fördraget med sin egen bourgeoisin.

Det är nödvändigt att uppmana de kinesiska arbetarna att skapa sovjet. Under generalstrejken skapade proletariatet i Hong Kong en organisation som till sin struktur och funktioner var mycket lik en elementär typ av arbetarsovjet. Med denna erfarenhet som grund är det nödvändigt att gå vidare. Shanghai-proletariatet har redan ovärderliga erfarenheter av kamp och är fullt kapabelt att skapa arbetardeputerades sovjet som kommer att vara ett exempel för hela Kina och därigenom bli ett attraktionscentrum för alla verkligt revolutionära organisationer.

Översättning: *Martin Fahlgren*

Till innehållsförteckningen för artikelsamlingen [Trotskij om Kina](#)